

Kvalita kódu

Y36SI3 - Realizace programových
systémů

Ondřej Macek

Osnova přednášky

- Základní kritéria pro kvalitu kódu
- Duplikace kódu a dat
- Code smells
- Refaktoring

Kvalita kódu

- Co je to kvalita kódu?
- Proč se o ní snažit?

Kvalita kódu - oblasti

- Čitelnost
- Udržovatelnost
- Testovatelnost
- Jednoduchost
- Malé HW nároky
- Dobrý error handling
- ....

ZÁKLADNÍ KRITÉRIA KVALITY KÓDU

Ortogonalita

- Vzájemná nezávislost modulů projektu
  - kolik modulů se změní při změně požadavku zákazníka?

Coupling vs. Cohesion

- Loose (Low) coupling
- High cohesion

Oddělení politiky od mechanismu

Separate policy from mechanism

- Vrstevnatá architektura
- Využití konfiguračních souborů

Demeter law

„Don't talk to strangers“

Metoda objektu smí volat

- Jiné metody objektu
- Metody objektů které vlastní
- Metody objektů které vytvořila
- Metody objektů které jsou parametrem metody

DUPLIKACE KÓDU A DAT

Duplikace kódu a dat

- Stejná data na dvou místech
- Stejný kód na dvou místech
- Příklad:
  - 10000 různých způsobů validace amerického Social Security Number ve vládních systémech

Příčiny duplikace

- Ctrl-C, Ctrl-V
- Programovací prostředí zdánlivě nutí k duplikaci
  - „Evil Wizards“
- Programátor neví že data už jsou v projektu reprezentována (dělbá práce)
- Předčasná optimalizace
  - denormalizace databáze na začátku vývoje „kvůli výkonu“

Jak se vyhnout duplikaci dat

- Normalizace databáze
- 1NF (1. normální forma)
  - sloupce obsahují skalární hodnoty
- 2NF (2. normální forma)
  - neklíčové sloupce závisí pouze na kompletním klíči, nikoli na části klíče
- 3NF (3. normální forma)
  - neklíčové sloupce závisí přímo na některém klíči (ne přes jiný neklíčový sloupec)
- BCNF (Boyce-Coddova normální forma)
  - pro každé dvě množiny sloupců $A \rightarrow B$ a B není podmnožinou $A \Rightarrow A$ je klíč nebo nadmnožina klíče

Jak se vyhnout duplikaci kódu

Předcházení:

- Technický vedoucí SW týmu
- Komunikace mezi programátory
- Generátory kódu
- Frameworky

Oprava:

- Code Review = Statické testování kódu
- Refaktoring

Duplikace kódu – přístupy k řešení

- Jeden zdroj pravdy
  - Model Driven Development
- DRY principle (Hunt, Thomas)
  - Don't repeat yourself
- Code Smell
  - Kód „smrdí“

Model Driven Development

- MDD = „Jeden model jim všem vládne“

Don't repeat yourself

- DRY principle
  - [Pragmatic Programmer]

“Every piece of knowledge must have a single, unambiguous, authoritative representation within a system”

CODE SMELL

Code smell

- Reakcí na code smell je refaktoring
- Co všechno je code smell?

Porozumění kódu

A fool can write code that a computer can understand. Good programmers write code that humans can understand.

When you feel you have to write the comment, first try to refactor the code so that any comment becomes superfluous

Příklady code smell

- Duplikovaný kód
- Dlouhé metody
- Dlouhé třídy
- Dlouhé seznamy parametrů
- Proměnné třídy
- Shotgun surgery
- Feature Envy

Příklady code smell 2

- Skupiny dat
- Posedlost primitivními typy
- Posedlost pro switch
- Zbytečné třídy
- Porušení Demeter law
- Prostředník
- ....

REFAKTORING

Refaktoring

- Změna struktury kódu aniž by došlo ke změně funkce
- Dnes součást mnoha IDE
  - Které je nejlepší?

Kdy refaktorovat?

- Při přidávání nové funkčnosti
- Při odstraňování bugu
- Při code review

Co říct manažerovi?

Kdy nerefaktorovat?

- Když je lepší kód přepsat
- Když se blíží deadline

Refaktorovací pravidla

Pravidlo =

- Motivace
- Mechanismus
- Viz literatura
- Často se objevují dvojice pravidel pro přechod tam a zpátky

První a poslední Krok refektoringu

- Testování
  - Bez existujících testů nejsem schopen si ověřit/prokázat, že nedošlo ke změně kódu
  - Než začnu refaktorovat ověřím si, že mám testy
  - Když skončím s refaktoringem, tak spustím testy
- Refaktoring provádějte po malých krocích

Extract method

- Část kódu má být spojena dohromady
  - Příliš dlouhá metoda
  - Potřebuji komentář abych něčemu porozuměl
- Jaká pravidla je třeba dodržet při extrakci?
- Jaký je vlastně mechanismus?
- Malé metody fungují jen tehdy jsou-li dobře pojmenované

Opačné pravidlo: Inline method

Jaká další znáte?

Refakroting a výkon

- Refaktoring
  - zpomalí program
  - Vytvoří program, který se dá vylepšit
    - Většinou se program „zdrží“ na malém množství kódu

Zajímavá literatura

SKŘIVAN J.: *DATABÁZE A JAZYK SQL* / *INTERVAL.CZ*

<http://interval.cz/clanky/database-a-jazyk-sql/>

[cit. 12. 11. 2010]

BOCK D.: *THE PAPERBOY, THE WALLET AND THE LAW OF DEMETER*

<http://www.ccs.neu.edu/research/demeter/demeter-method/LawOfDemeter/paper-boy/demeter.pdf>

[cit. 12. 11. 2010]

- Viz stránky předmětu